

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра фізичної географії

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
ОХОРОНА ВОДНИХ РЕСУРСІВ

підготовки _____ **бакалавра** _____

(назва освітнього рівня)

спеціальності _____ **106 Географія** _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньої програми _____ **Географія** _____

(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

Силабус навчальної дисципліни «ОХОРОНА ВОДНИХ РЕСУРСІВ» підготовки бакалавра, галузі знань 10 Природничі науки , спеціальності 106 Географія, за освітньою програмою Географія.

Розробник: Забокрицька М. Р., доцент кафедри фізичної географії, кандидат географічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри фізичної географії
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized letters and a large loop, positioned between the text 'Завідувач кафедри:' and 'Фесюк В. О.'.

Фесюк В. О.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	10 – Природничі науки, 106 Географія Географія Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання – <u>4</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр – <u>8-ий</u>
		Лекції – <u>26</u> год.
		Практичні (семінар.) – <u>26</u> год.
		Самостійна робота – <u>88</u> год.
		Консультації – <u>10</u> год.
Форма контролю: <u>іспит</u>		

2. Викладач: Забокрицька Мирослава Романівна, доцент

Контактна інформація викладача:

Телефон: 050 678 82 80

Електронна пошта: mirazabor@ukr.net

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Кафедра – фізичної географії

Факультет – географічний

3. Коротка анотація дисципліни.

Навчальна дисципліна «Охорона водних ресурсів» належить до переліку вибірових дисциплін та сприяє формуванню нових знань про водні ресурси і водний фонд загалом; про водні ресурси і водний баланс України зокрема; про їх баланси, облік, планування і раціональне використання водних ресурсів, про забруднення природних вод та їх охорону; про комплексну оцінку й нормування якості поверхневих вод як основу екологічного менеджменту; про міжнародний досвід управління водними ресурсами та їхню охорону з метою його реалізації в Україні.

4. Пререквізити і постреквізити дисципліни.

Пререквізити: гідрологія, загальне землезнавство, метеорологія, ландшафтознавство, ґрунтознавство.

Постреквізити: сталий розвиток, глобальні проблеми людства, раціональне використання природних ресурсів.

5. Мета та основні задачі дисципліни.

Мета вивчення дисципліни – формування нових знань про водні ресурси і водний фонд загалом; про водні ресурси і водний баланс України зокрема; про їх баланси, облік, планування і раціональне використання водних ресурсів, про забруднення природних вод та їх охорону; про комплексну оцінку й нормування якості поверхневих вод як основу екологічного менеджменту; про міжнародний досвід управління водними ресурсами та їхню охорону з метою його реалізації в Україні.

Основними завданнями навчальної дисципліни є: отримання студентами теоретичних знань та практичних навичок про теоретико-методичні основи обліку, планування і раціонального використання водних ресурсів загалом та забруднення й охорону водних

ресурсів України зокрема. Вивчення навчальної дисципліни сприятиме отриманню студентами знань про принципи розподілу водних ресурсів на статичні (вікові) та відновлювальні (річковий стік); види використання водних ресурсів; основні джерела забруднення природних вод; державну систему моніторингу якості вод в Україні; вимоги до якості води різного використання; заходи для збереження та відновлення якості вод; основні принципи управління водними ресурсами; основні положення сучасної нормативно-правової бази щодо охорони водних ресурсів. А також практичних навичок, щодо визначення індексу забруднення якості води (ІЗВ) за набором показників; вміння застосовувати «Методику екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями»; оцінювати якість води за нормативними ГДК для різних видів водокористування; застосовувати на практиці основні положення Водного кодексу України та Водної рамкової директиви Європейського Союзу

6. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

– здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів (**ІК**).

Загальні компетентності (ЗК)

– здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. (**ЗК 1**);
– знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (**ЗК 2**);

– здатність до проведення досліджень на відповідному рівні (**ЗК 6**);
– здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (**ЗК 7**);
– здатність працювати автономно (**ЗК 9**);
– здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (**ЗК 11**);

– здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (**ЗК 12**).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

– здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів (**ФК 1**);

– здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства (**ФК 2**);

– здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах (**ФК 3**);

– здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтно-оболонки (**ФК 4**);

– здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах. (**ФК 5**);

– здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання (**ФК 6**);

– знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації (**ФК 7**);

– самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати (**ФК 8**);

– здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки

звітності (ФК 9);

– здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси (ФК 10);

– здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах (ФК 11).

7. Організація навчання

У навчальному процесі застосовуються лекції з використанням мультимедійного проектора, семінарські заняття, самостійна роботи.

Серед методик та форм навчання даного курсу слід визначити такі *методики викладання*: методика проблемного навчання; *форми навчання*: проблемні лекції та диспути, головна мета яких полягає розвитку у студентів логічного та самостійного осмислення додаткового матеріалу; *методики навчання*: презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, які готують студенти самостійно та презентують для присутніх.

Семінарські заняття плануються включають такі напрями роботи: підготовку до семінарських занять за вказаним планом; виконання контрольних питань-завдань; виконання завдань дослідницького характеру; огляд наукових публікацій за обраною проблематикою.

Мета проведення лекцій полягає у формуванні у студентів знань про сучасний стан водних ресурсів та їх охорону, з набуттям практичних навичок, щодо визначення індексу забруднення якості води (ІЗВ) за набором показників; вміння застосовувати «Методику екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями»; оцінювати якість води за нормативними ГДК для різних видів водокористування; застосовувати на практиці основні положення Водного кодексу України та Водної рамкової директиви Європейського Союзу

Завдання самостійної роботи студентів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані (розкривають мету та завдання ІНДЗ).

Консультації викладачем щодо виконання завдань самостійної роботи студентів проводяться згідно затвердженого графіку консультацій.

Система поточного оцінювання компетенцій

Фахові компетенції	Методи та форми навчання		Оцінка сформованості компетентностей	
			Форма контролю	Бали
Змістовий модуль 1. Моніторинг довкілля як галузь географічної науки і природоохоронної діяльності				
Тема 1. Поняття про водні ресурси і водний фонд	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,3
Тема 2. Водні ресурси і водний фонд України. Використання водних ресурсів	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,3
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 3. Основні напрями водокористування. Забір свіжої води	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1

Тема 4. Споживання води в промисловості	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1
Тема 5. Використання води в сільському господарстві	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1,5
Тема 6. Споживання води в комунальному господарстві	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1,5
Тема 7. Стан водних ресурсів	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1,5
Тема 8. Управління водними ресурсами та їхня охорона	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,3
	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Кількість балів за змістовий модуль 1	Лекція			1
	Семинарське заняття			2
	Самостійна робота			6
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 1				9
Змістовий модуль 2. Моніторинг довкілля як галузь екологічної науки і природоохоронної діяльності				
Тема 1. Джерела забруднення природних вод	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	0,5
Тема 2. Господарсько-побутові стічні води. Стічні води промислових об'єктів. Стічні води з сільськогосподарських угідь	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	0,5
	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 3. Поняття про виснаження і забруднення вод. Проблеми забруднення волинських озер	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Тести	1,5
Тема 4. Самоочищення водойм	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Тести	1,5
Тема 5. Вплив забруднень на якість води у водоймах і водотоках	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Реферат, Диспут	1,5
Тема 6. Заходи щодо охорони водних ресурсів від забруднення	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Реферат, Диспут	1,5
Тема 7. Захист вод у процесі сільськогосподарського виробництва	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Реферат, Диспут	1,5
Тема 8. Проблема захисту малих річок від забруднення. Ревіталізація річок	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Тести	1,5
Тема 9. Вплив водогосподарських заходів на	Самостійна	Самостійне	Тести	1,5

забруднення навколишнього природного середовища	робота	опрацювання матеріалу		
Тема 10. Удосконалення моніторингу якості поверхневих вод. Застосування різночасових супутникових знімків для моніторингу вод	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Реферат, Диспут	1,5
Кількість балів за змістовий модуль 2	Лекція			1
	Семінарське заняття			3
	Самостійна робота			12
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 2				16
Змістовий модуль 3. Комплексна оцінка й нормування якості поверхневих вод як основа екологічного менеджменту				
Тема 1. Гранично-допустимі концентрації забруднювальних речовин	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІНДЗ	1,5
Тема 2. Екологічне нормування в галузі водокористування	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 3. Вимоги до якості води різного використання	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	0,5
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 4. Оцінка якості поверхневих вод	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	0,5
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІНДЗ	1,5
Кількість балів за змістовий модуль 3	Лекція			2
	Семінарське заняття			4
	Самостійна робота			3
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 3				9
Змістовий модуль 4. Міжнародний досвід управління водними ресурсами з метою його реалізації в Україні				
Тема 1. Основні принципи управління водними ресурсами	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 2. Водоохоронна та водогосподарська політика Європейського Союзу	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 3. Управління водними ресурсами в США	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
Тема 4. Міжнародний досвід запровадження басейнових систем управління вод-	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5

ними ресурсами	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 5. Управління водними ресурсами в Україні	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	Диспут	1
Кількість балів за змістовий модуль 4	Лекція			2
	Семінарське заняття			4
	Самостійна робота			-
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 4				6
Загальна максимальна кількість балів				40

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу, вони зобов'язані надати відповідну медичну довідку. Пропущені заняття слід відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СНУ ім. Лесі Українки», що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>

Політика виставлення балів. Загальна сума балів набраних за семестр може досягати максимуму – 100 балів. З них, 40 балів, це поточний контроль (оцінювання на семінарських заняттях). Максимальна оцінка за модульні контрольні роботи – 60 балів. Обов'язково враховуються присутність та активність студента під час занять; недопустимо: наявність пропусків (без поважних причин, як-то хвороба) та запізнь на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
67 – 74	D	
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. Підсумковий контроль успішності навчання

Форма контролю – іспит. В білеті – 3 питання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульних контрольних робіт і додаються бали, отримані на іспиті.

Питання для підсумкового контролю

- 1.Поняття про водні ресурси і водний фонд.
- 2.Значення водних ресурсів і проблеми водозабезпечення.
- 3.Світові водні ресурси.

- 4.Кругообіг води на Землі та його значення у формуванні ресурсів прісних вод.
- 5.Водні ресурси і водний баланс України.
- 6.Водний баланс як метод вивчення водних ресурсів
- 7.З історії освоєння та використання водних ресурсів.
- 8.Принципи і види використання й охорони водних ресурсів.
- 9.Основні показники використання та якості води.
- 10.Головні користувачі води: комунальне господарство, промисловість, енергетика, сільське господарство, рибне господарство, водний транспорт, оздоровлення, туризм і спорт.
- 11.Управління водними ресурсами та оперативне регулювання їх використання.
- 12.Підходи до водогосподарського районування.
- 13.Водогосподарські райони на території України.
- 14.Використання водних ресурсів малих річок.
- 15.Водні кадастри.
- 16.Водогосподарські баланси.
- 17.Схеми комплексного використання й охорони водних ресурсів.
- 18.Державне планування раціонального використання й охорони водних ресурсів.
- 19.Поняття про водогосподарські комплекси, системи та водне господарство.
- 20.Формування та значення водогосподарських комплексів і систем.
- 21.Водосховища та їх значення у комплексному використанні водних ресурсів.
- 22.Вплив регулювання стоку на довкілля. В
- 23.Вплив меліорацій та інших водогосподарських заходів.
- 24.Екологічний стан водних об'єктів України.
25. Умови формування хімічного складу природних вод.
- 26.Гідрохімічна зональність.
- 27.Основні групи хімічних елементів у природних водах.
- 28.Розчинені гази. Іони водню та окисно-відновний потенціал.
- 29.Головні іони. Генезис іонного складу природних вод.
- 30.Біогенні речовини.
- 31.Органічна речовина.
- 32.Мікроелементи.
- 33.Специфічні забруднювальні речовини.
34. Природна та штучна радіоактивність природних вод).
- 35.Умови формування хімічного складу вод на водозборі.
- 36.Закономірності хімічного складу річкових вод.
- 37.Джерела забруднення природних вод.
- 38.Господарсько-побутові стічні води і методи їх очищення.
- 39.Стічні води промислових об'єктів і методи їх очищення.
- 40.Стічні води сільськогосподарських об'єктів.
- 41.Самоочищення водойм.
- 43.Оцінка забрудненості водних об'єктів. Комплексні критерії якості води.
- 44.Основні причини змін якості водних ресурсів.
- 45.Заходи для збереження та відновлення чистоти води.
- 46.Санітарна охорона відкритих і підземних джерел питного водопостачання.
- 47.Нормування і стандартизація якості води
- 48.Охорона малих річок від забруднення і виснаження їх водних ресурсів.
- 49.Відтворення водних ресурсів.
- 50.Державне управління та контроль використання і охорони вод.
- 51.Основні напрями водокористування. Забір свіжої води
- 52.Споживання води в промисловості
- 53.Використання води в сільському господарстві
- 54.Споживання води в комунальному господарстві
- 55.Екологічний стан водних ресурсів

56. Поняття про виснаження і забруднення вод
57. Самоочищення водойм
58. Вплив забруднення на якість води у водоймах і водотоках
59. Заходи щодо охорони водних ресурсів від забруднення
60. Захист вод у процесі сільськогосподарського виробництва
61. Проблема захисту малих річок від забруднення
62. Вплив водогосподарських заходів на забруднення навколишнього природного середовища

9. Рекомендована література

Основна література:

1. Васенко О. Г. Комплексне планування та управління водними ресурсами: монографія / О. Г. Васенко, Г. А. Верніченко. К. : Ін-т географії НАН України, 2001. 367 с.
2. Васенко О. Г. Концентрація екологічного нормування / О. Г. Васенко, Г. А. Верніченко, А. В. Грищенко та ін. К. : Мінекобезпеки, 1997. 22 с.
3. Водна Рамкова Директива ЄС 2000/60/ЄС. Основні терміни та їх визначення. К. 2006. 240 с.
4. Водне господарство в Україні / За ред. А. В. Яцика, В. М. Хорева. К.: Генеза, 2000. 456с.
5. Горєв Л. М. Радіоактивність природних вод: навч. посібник / Л. М. Горєв, В. І. Пелешенко, В. К. Хільчевський. К. : Вища школа, 1993. 174 с.
6. ДСТУ 2730-94. Система стандартів у галузі охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання ресурсів «якість природної води для зрошення». К. : Держстандарт України, 1994. 14 с.
7. Концепція екологічного регулювання в галузі охорони та ощадливого використання водних ресурсів. К. : Мінекобезпеки України, 1996. 20 с.
8. Кукурудза С. І. Гідрологічні проблеми суходолу: Навч. посібник / За ред. проф. В. Хільчевського. Львів: світ, 1999. 232 с.
9. Левківський С. С. Раціональне використання і охорона водних ресурсів: Підручник / С. С. Левківський, М. М. Падун. К. : Либідь, 2006. 280с.
10. Сташук В. А. Наукові засади раціонального використання водних ресурсів України за басейновим принципом: монографія / В. А. Сташук, В. Б. Мокін, В. В. Гребінь та ін. Херсон, 2014. 320 с.
11. Яковенко П. І. Використання і охорона підземних вод / П. І. Яковенко. К.: Урожай, 1986. 116 с.
12. Яцик А. В. Водні ресурси: використання, охорона, відтворення, управління: підручник / А. В. Яцик, Ю. М. Грищенко, Л. А. Волкова та ін. К. : Генеза, 2007. 360с.

Додаткова література:

13. Забокрицька М. Аналіз основних проблем використання водойм Волинської області у рекреаційній діяльності. / В. Патійчук, М. Забокрицька, І. Нетробчук, С. Саванюк // Вісник Східноєвропейського націон. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Географічні науки. 2019. Вип. 9 (393). С. 147-157.
14. Забокрицька М. Р. Гідроекологічний стан басейну Західного Бугу на території України: Монографія / М. Р. Забокрицька, В. К. Хільчевський, А.П. Манченко. К.: Ніка-Центр, 2006. 184 с.
15. Забокрицька М. Р. Гідроекологічний стан малих річок м. Луцька / М. Р. Забокрицька, В. В. Горбач // Матер. III міжн. наук. конф. студ. та молодих вчених «Сучасна гідрометеорологія: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення». Одеса: ОДЕКУ. 2018. С. 85-86.
16. Забокрицька М. Р. Гідроекологічне состояние бассейна Западного Буга на территории Украины и управление водными ресурсами // В. К. Хильчевский, М. Р. Забокрицька // Природнае асяроддзе Палесся: асаблівасці і перспектывы развіцця. 2014. Вип. 7. С. 283-285.
17. Забокрицька М. Р. Гідроекологічний стан басейну річки Рось: Монографія / В. К. Хільчевський, С. М. Курило, С. С. Дубняк, В. М. Савицький, М. Р. Забокрицька; за ред. В. К.

Хільчевського – К.: Ніка-Центр, 2009. – 116 с.

18. Забокрицька М. Р. Гідрохімічний режим та якість поверхневих вод басейну Дністра на території України: Монографія / В. К. Хільчевський, О.М. Гончар, М. Р. Забокрицька та ін.; за ред. В. К. Хільчевського та В. А. Сташука К.: Ніка-Центр, 2013. 256 с.

19. Забокрицька М. Р. Застосування різночасових супутникових знімків для моніторингу гідрографічних умов в дельті Дунаю / Е. С. Петрушенко, В. К. Хільчевський, М. С. Лубський, В. І. Зацерковний, М. Р. Забокрицька // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія. К. 2020. № 3(58). С. 30-38.

20. Забокрицька М. Р. Екологічна оцінка якості річкових вод басейну Західного Бугу на території Волинської області / М. Р. Забокрицька, Н. В. Петрик // Сусп.-географ. чинники р-ку регіонів : матер. II Міжнарод. наук.-практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 19-20 квітня 2018 р.) / за ред. Ю.М. Барського, С.О. Пугача. Луцьк, 2018. С. 112-114.

21. Забокрицька М. Р. Екологічні проблеми використання та охорона річок басейну Прип'яті у Волинській області / М. Р. Забокрицька, І. М. Нетробчук // Сусп.-географ. чинники р-ку регіонів : матер. Міжнарод. наук.-практ. Інтернет-конфер. присвяченої 35-річчю створення кафедри економічної та соціальної географії у СНУ ім. Лесі Українки. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2017. С. 130-132.

22. Забокрицька М. Р. Міжнародне співробітництво у галузі охорони вод транскордонного басейну Західного Бугу / М. Р. Забокрицька // Тези доповідей III Міжнародної наук.-практ. конф. студ., аспірантів і молодих науковців "Європейські інтеграційні процеси і транскордонне співробітництво". Луцьк, 2006. Т. 2. С. 395-397.

23. Забокрицька М. Р. Основні проблеми забруднення екосистеми волинського озера Небушко / М. М. Мельнічук М. Р. Забокрицька, С. А. Саванюк // Актуальні проблеми регіональних досліджень : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 12-13 грудня 2019 р.). Луцьк : Вежа-Друк, 2019. С. 375-380.

24. Забокрицька М. Р. Оцінка якості води водосховищ Криму / М. Р. Забокрицька, О. В. Роздольська // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Науковий збірник. К. : ВГЛ «Обрії», 2008. Т. 15. С. 116-123.

25. Забокрицька М. Р. Про гідроекологічні проблеми басейну р. Західний Буг та їх вирішення в контексті сучасних вимог розвитку водного господарства / М.Р. Забокрицька // Меліорація і водне господарство. К., 2006. Вип. 93-94. С. 85-89.

26. Забокрицька М. Р. Про гідроекологічні проблеми української частини басейну р. Західний Бугу / В. І. Осадчий, М.Р. Забокрицька // Збірник наукових праць «Україна: географічні проблеми сталого розвитку» К. 2004. Т.3. С. 167-169.

27. Забокрицька М. Р. Про особливості часової та просторової динаміки якості річкових вод басейну Західного Бугу / М. Р. Забокрицька // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Науковий збірник. К. : ВГЛ «Обрії», 2006. Т. 11. С. 237-244.

28. Забокрицька М. Р. Просторово-часова динаміка якості води р. Стир в межах міста Луцька / М. Р. забокрицька, І. М. Нетробчук // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія. К. 2019. № 3 (54). С. 86-87.

29. Забокрицька М. Р. Ревіталізація річок урбанізованих територій – досвід та проблеми / В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька // Тези доповідей VII Всеукраїнської наукової конференції "Проблеми гідрології, гідрохімії, гідроекології". Київ, 2018. С. 55-56.

30. Забокрицька М. Р. Сучасний стан управління водними ресурсами р. Західний Буг / М. Р. Забокрицька // Матеріали IV Всеукр. наук. конф. «Гідрологія, гідрохімія, гідроекологія». м. Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля. 2009. С. 66-68.

31. Забокрицька М. Р. Характеристика антропогенного навантаження в басейні р. Західний Буг / В. І. Осадчий, М.Р. Забокрицька // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Науковий збірник. К. : ВГЛ Обрії», 2003. Т. 5.С. 218-225.

32. Ковальчук І. П. Річково-басейнова система Горині: структура, функціонування, оптимізація: Монографія / І. П. Ковальчук, Т. С. Павловська. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008 – 244 с.

33. Паламарчук М. М. Водний фонд України: Довідковий посібник / За ред. В. М. Хорєва, К. А. Алієва. – К.: Ніка-Центр, 2001. – 392 с.

34. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. // Екологія і закон: Екологічне законодавство України. К., 1997. С. 14-51.

35. Романенко В. Д. Гідроекологія: Підручник / В. Д. Романенко. К.: Обереги, 20001. 728с.

36. Сніжко С. І. Оцінка та прогнозування якості природних вод: Підручник / С. І. Сніжко. К. : Ніка-Центр, 2001. 264 с.

37. Хільчевський В. К. Водопостачання і водовідведення. Гідроекологічні аспекти / В. К. Хільчевський. : ВЦ «Київський університет», 1999. 319 с.

38. Хільчевський В. К. Основи гідрохімії: підручник / В. К. Хільчевський, В. І. Осадчий, С. М. Курило. К.: Ніка-Центр, 2012. 312 с.

Навчально-методичне забезпечення:

39. Забокрицька М. Р. Методичні рекомендації до вивчення екологічного стану транскордонних річкових басейнів у дисципліні «Менеджмент водних ресурсів» / Упоряд. В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2007. 24 с.

40. Забокрицька М. Р. Основні засади управління якістю водних ресурсів та їхня охорона: навч. посібник / В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька, Р. Л. Кравчинський / за ред. В. К. Хільчевського К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 154 с.

41. Забокрицька М. Р. Екологічна стандартизація та запобігання впливу відходів на довкілля: Навчальний посібник / В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька, Р. Л. Кравчинський. К. : ВПЦ «Київський університет». 2016. 192 с.